

Prostorski raspored i područja aktivnosti jelenske divjači u odnosu na faktore životne sredine

Iztraživanje uzroka i posledica nastajanja jelenske divjači u centralnoj Srbiji, Radionica, Beograd 03.12.2016

Klemen Jerina, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo

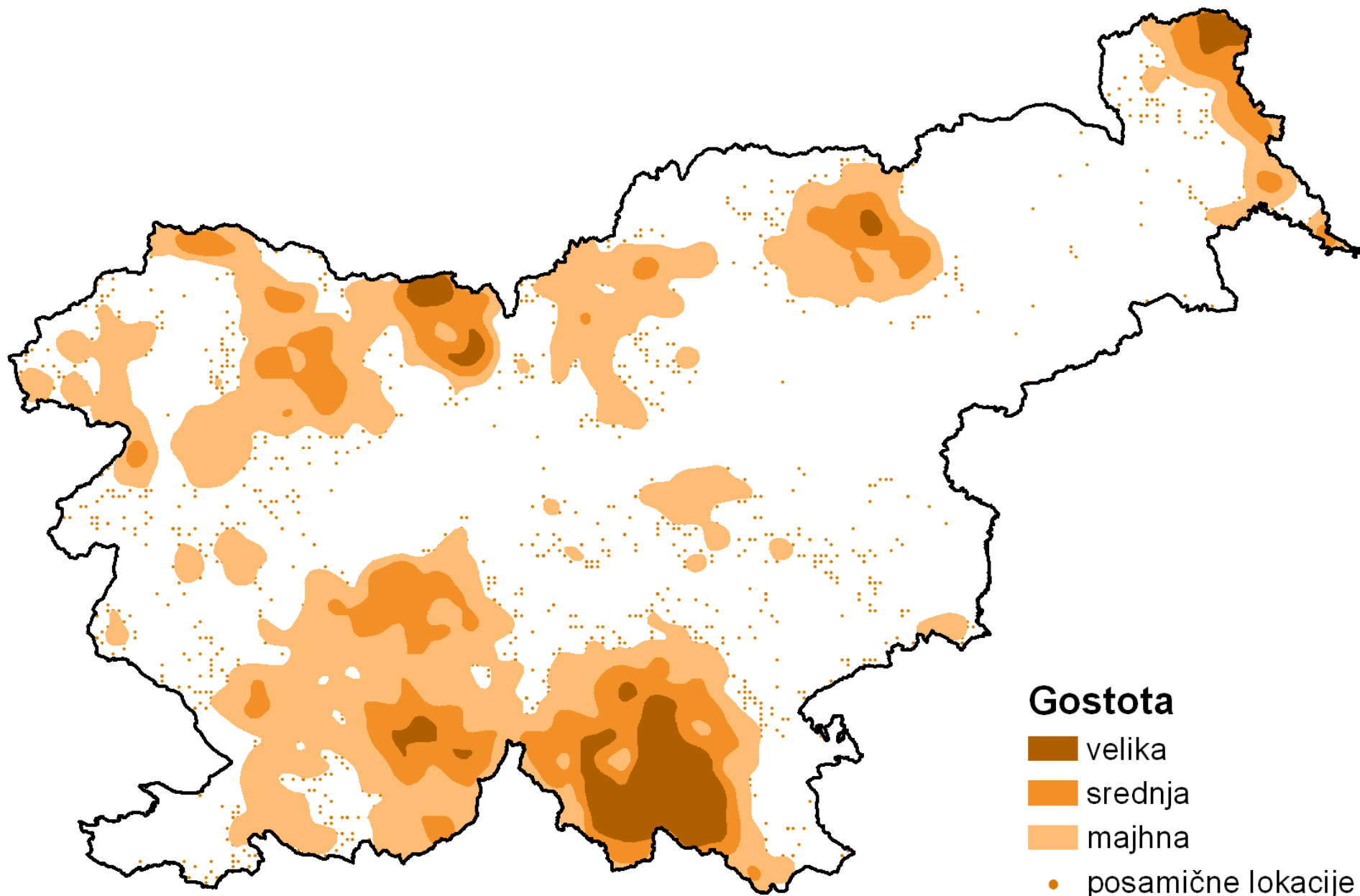
Pomeni in vloge jelenjadi

Ekonomske in druge neposredno pomembne za človeka:

- ena glavnih lovnih vrst, motiv delovanja lovcev
- meso, trofeje, in drugi dohodki od lova in lovnega turizma
- škode na kmetijskih površinah, v gozdovih, prometne nesreče

Prostorska razširjenost jelenjadi v Sloveniji

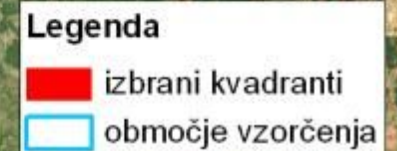

Populacijsko območje pokriva 36 % države.

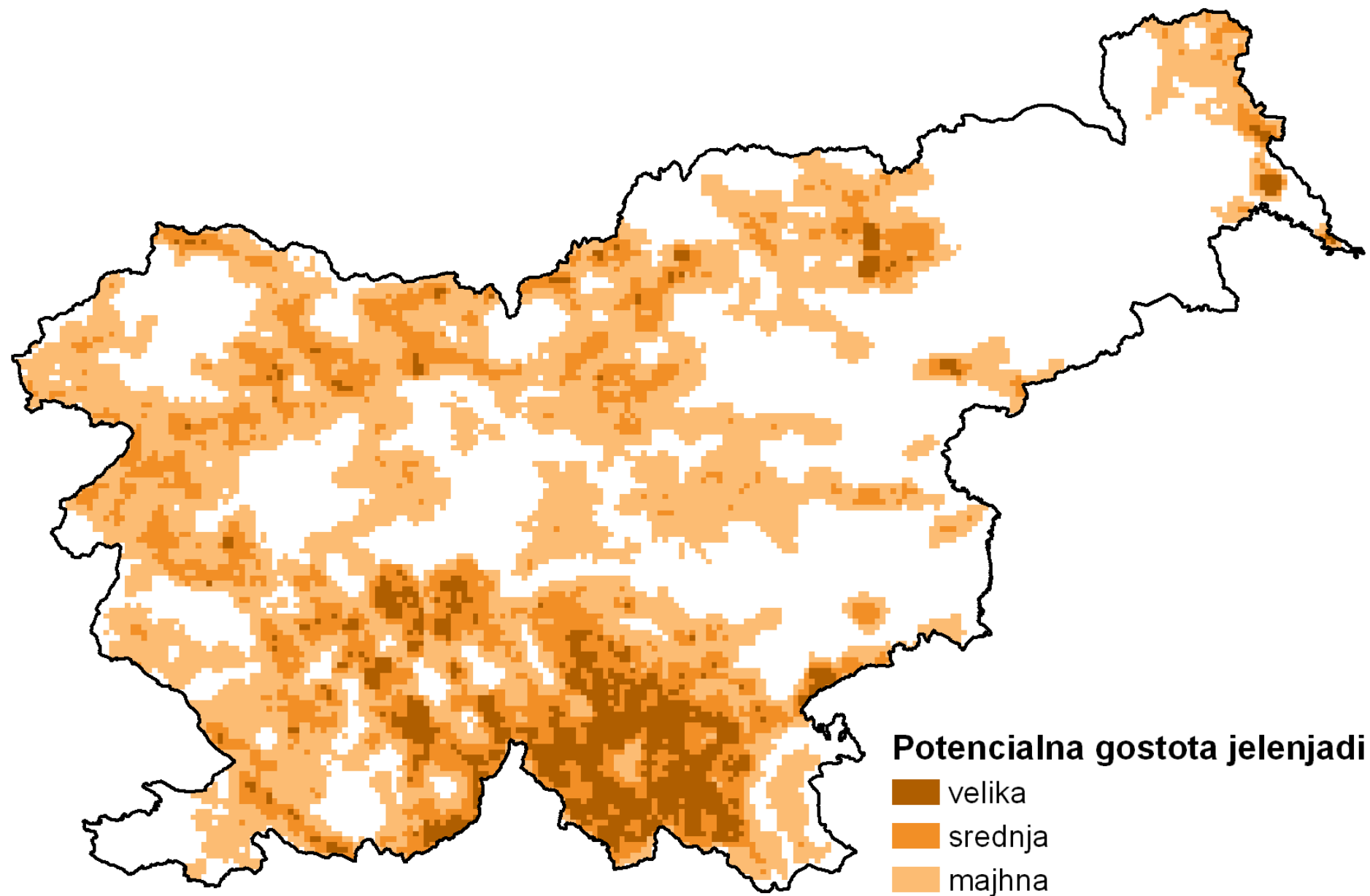
Metoda štetja kupčkov iztrebkov

Ocena
številčnosti
jelenjadi v
Sloveniji
~ 20.000

Prihodnji prostorski trendi

Potencialno območje razširjenosti pokriva 55 % države.

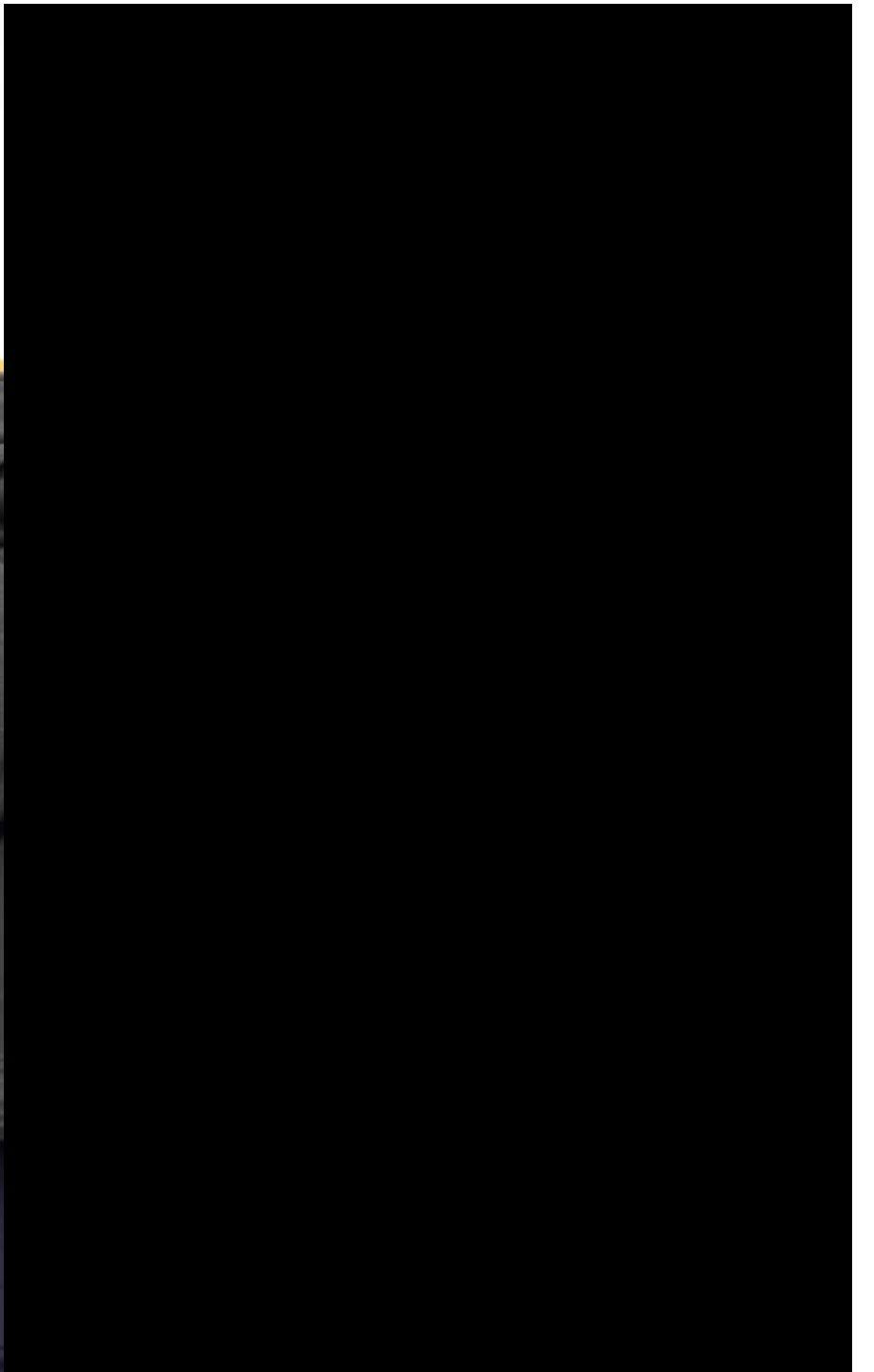
Nameni predstavitve:

- Vplivi okoljskih dejavnikov na prostorsko razporeditev jelenjadi
- Rezultati domačih telemetrijskih raziskav
(raba prostora, gibanje, vplivi krmljenja, območja aktivnosti)
- Vplivni dejavniki telesne teže jelenjadi (krmljenje, okoljski dejavniki)?

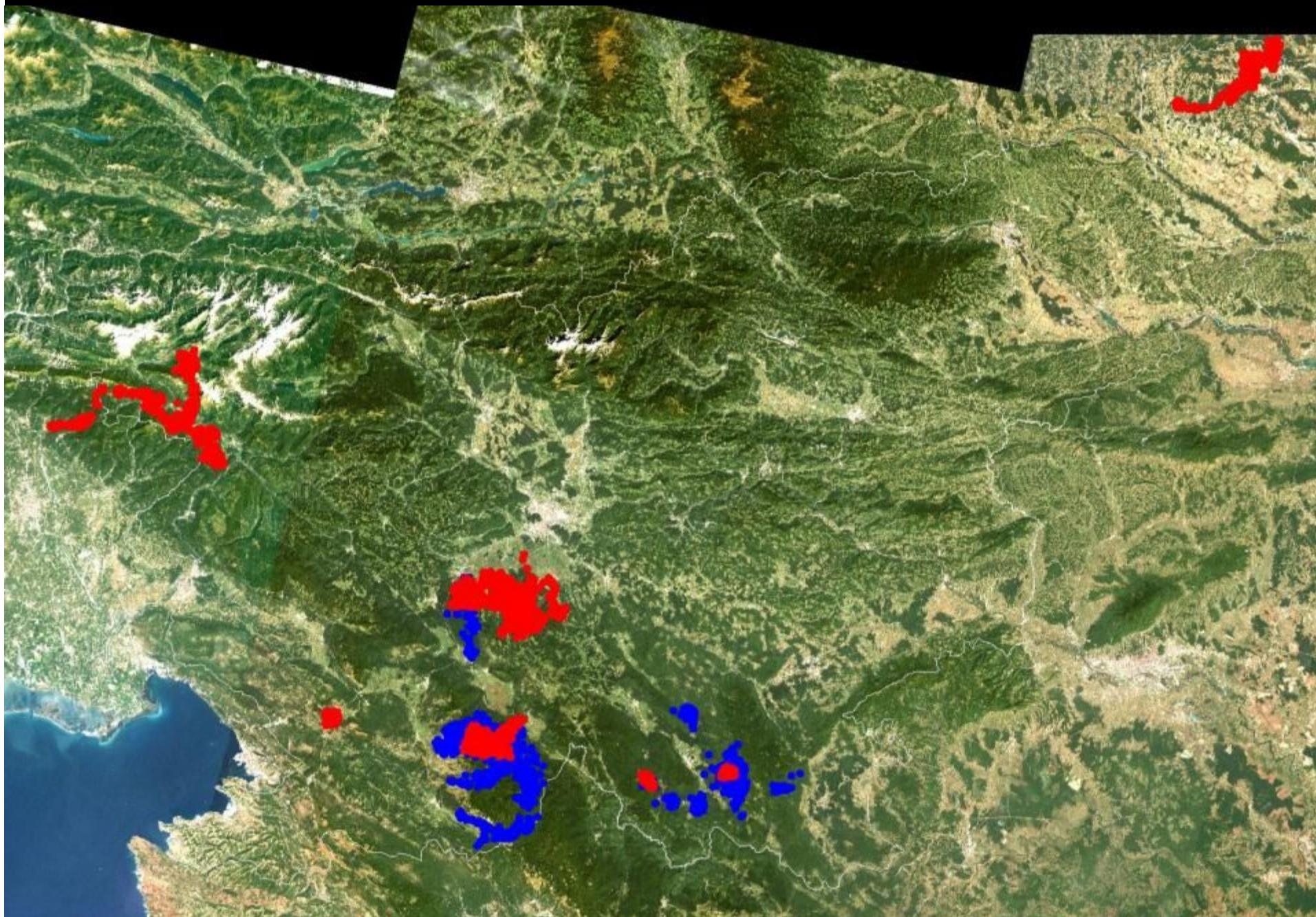

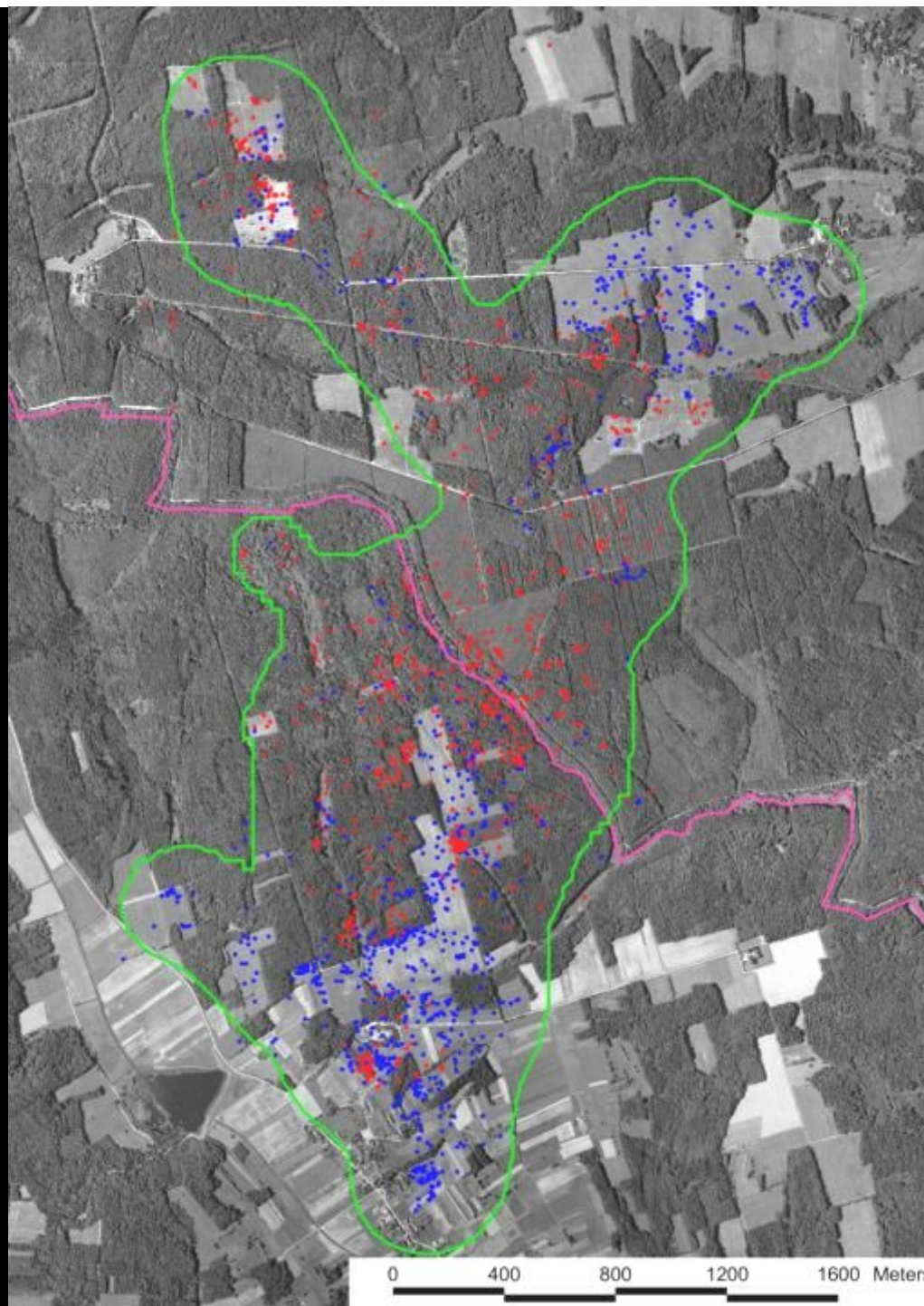
Skupaj smo spremljali prek 80 živali obeh spolov s cele države; 150 000 lokacij

Lokacije košute z Oneka, Kočevska

Lokacije in individualno celoletno območje aktivnosti košute "Piruške" (zelen poligon), Goričko

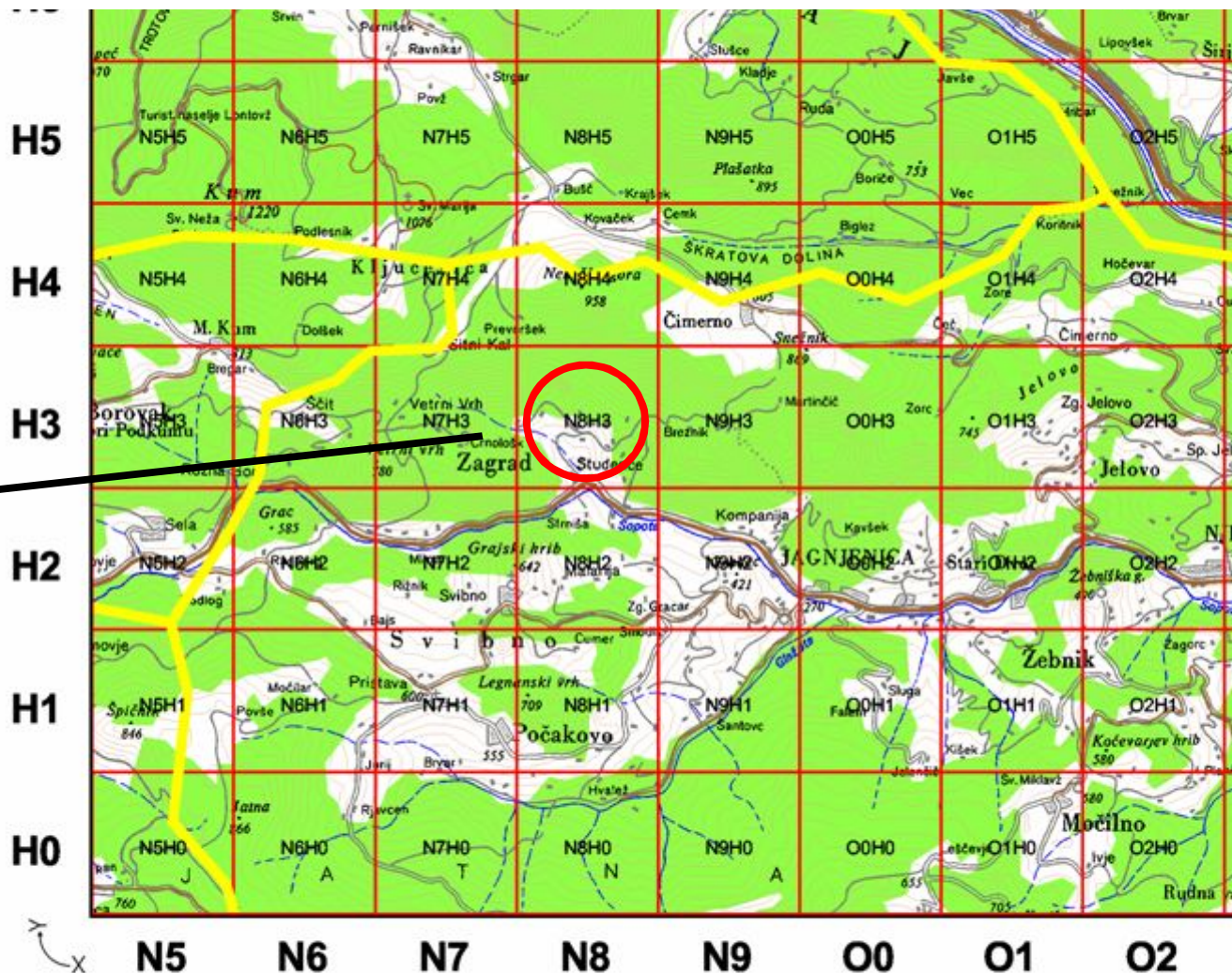

Metode - viri podatkov: podatki o telesni masi, spolu, starosti in lok odvzete jelenjadi v Sloveniji

Odvzem:
X in Y koordinate
→ zgradba prostora

+ spol, starost,
telesna masa jelenjadi

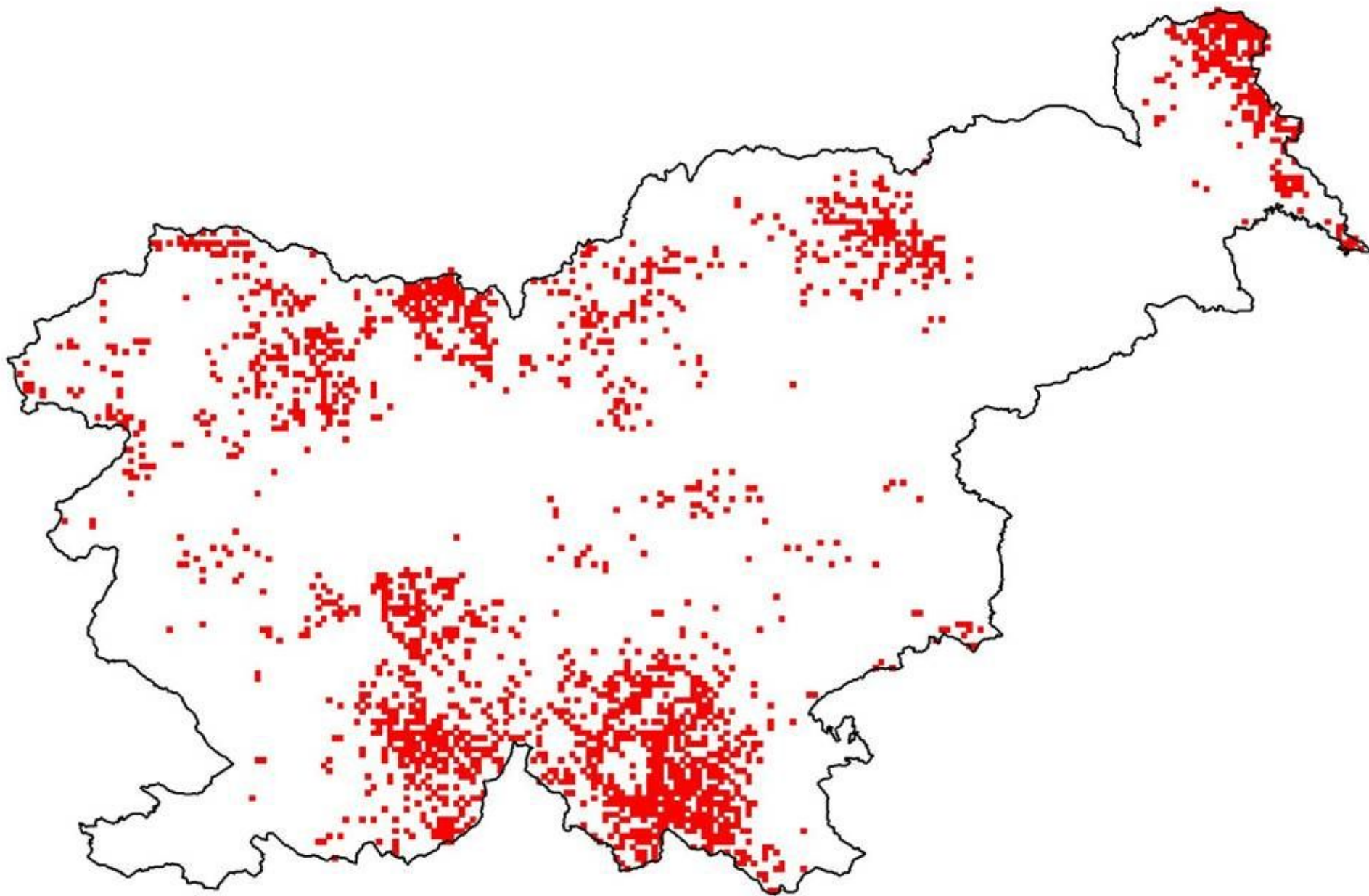

Legenda

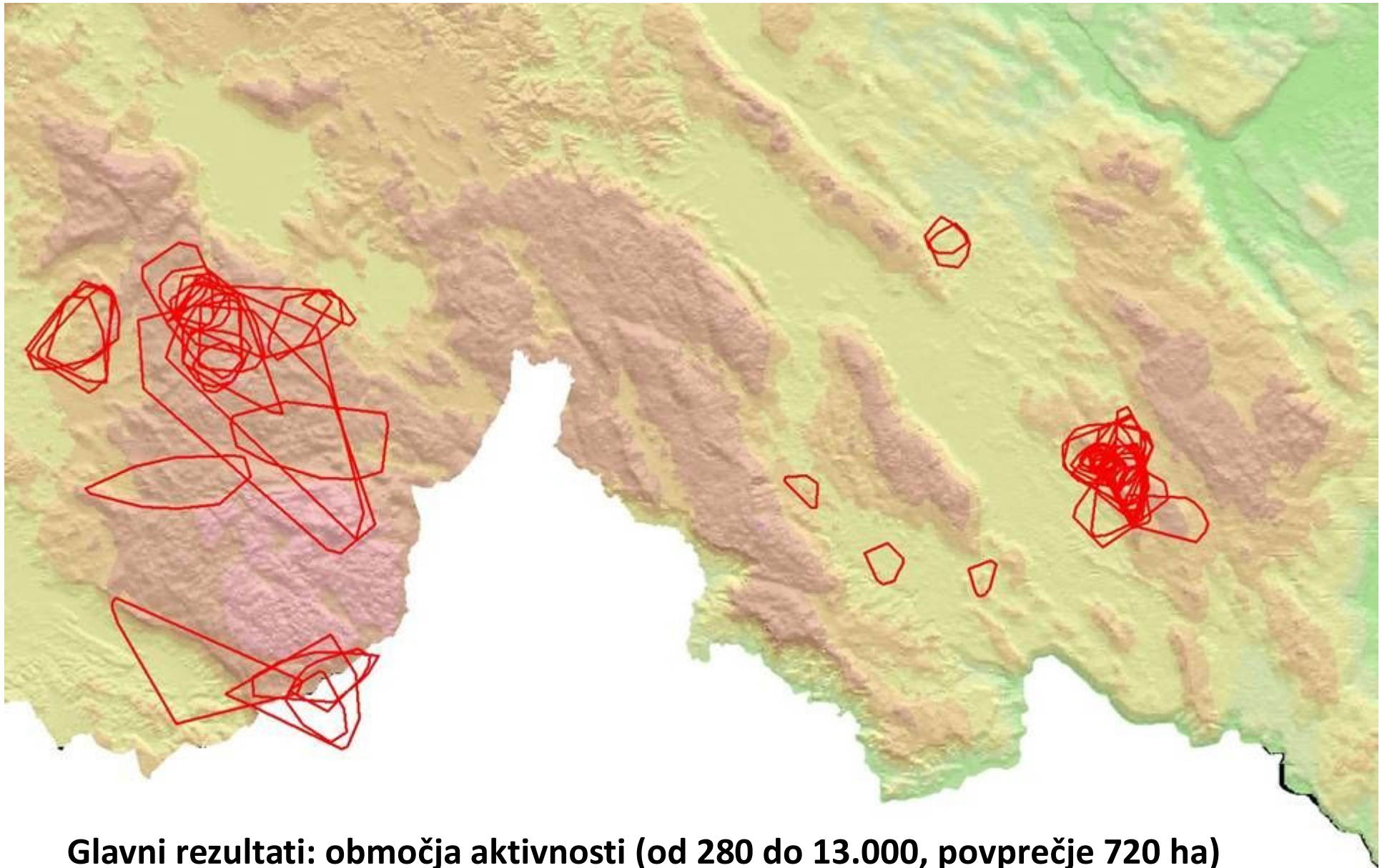
okvirna meja lovišča

0 1 2 3

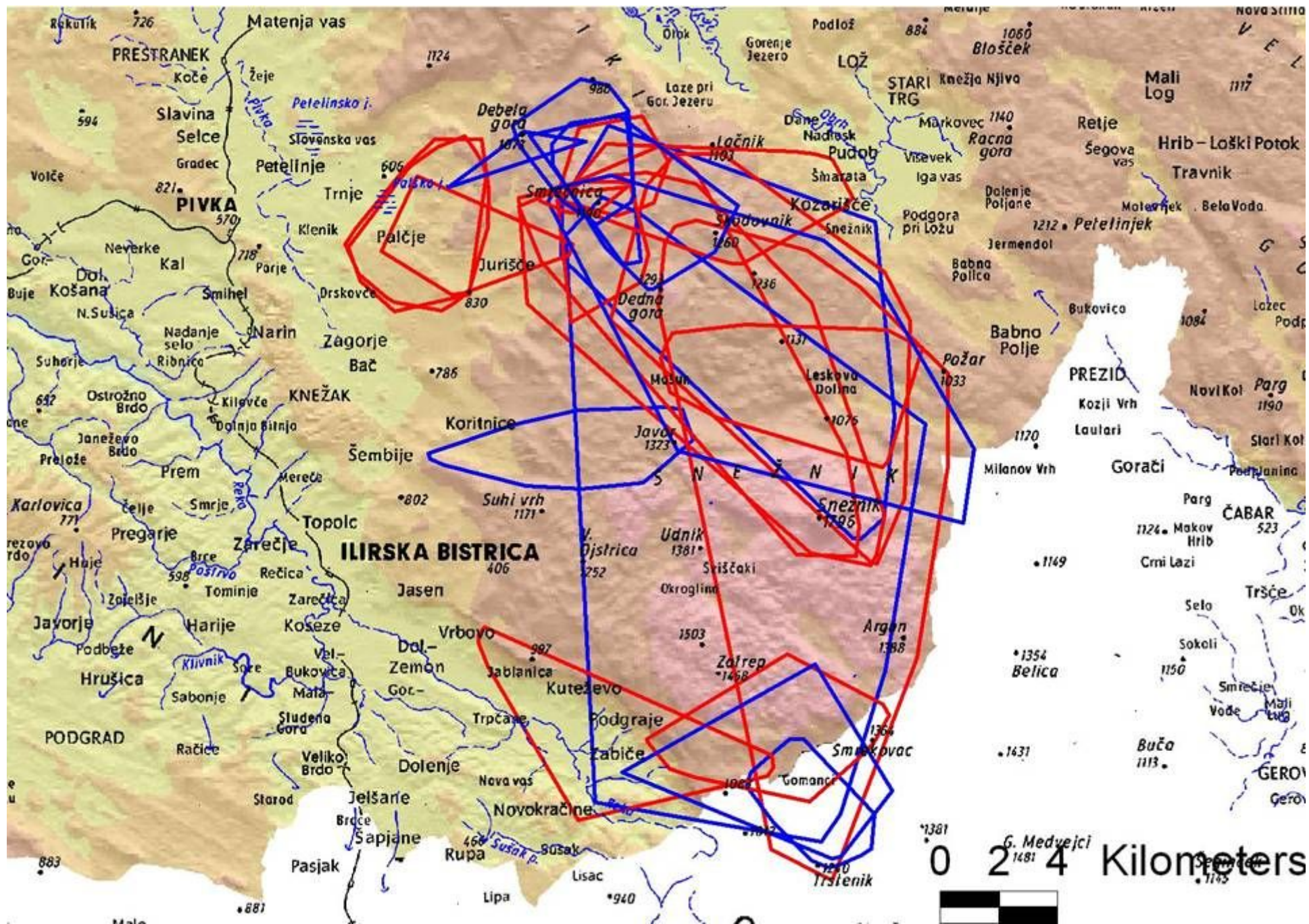

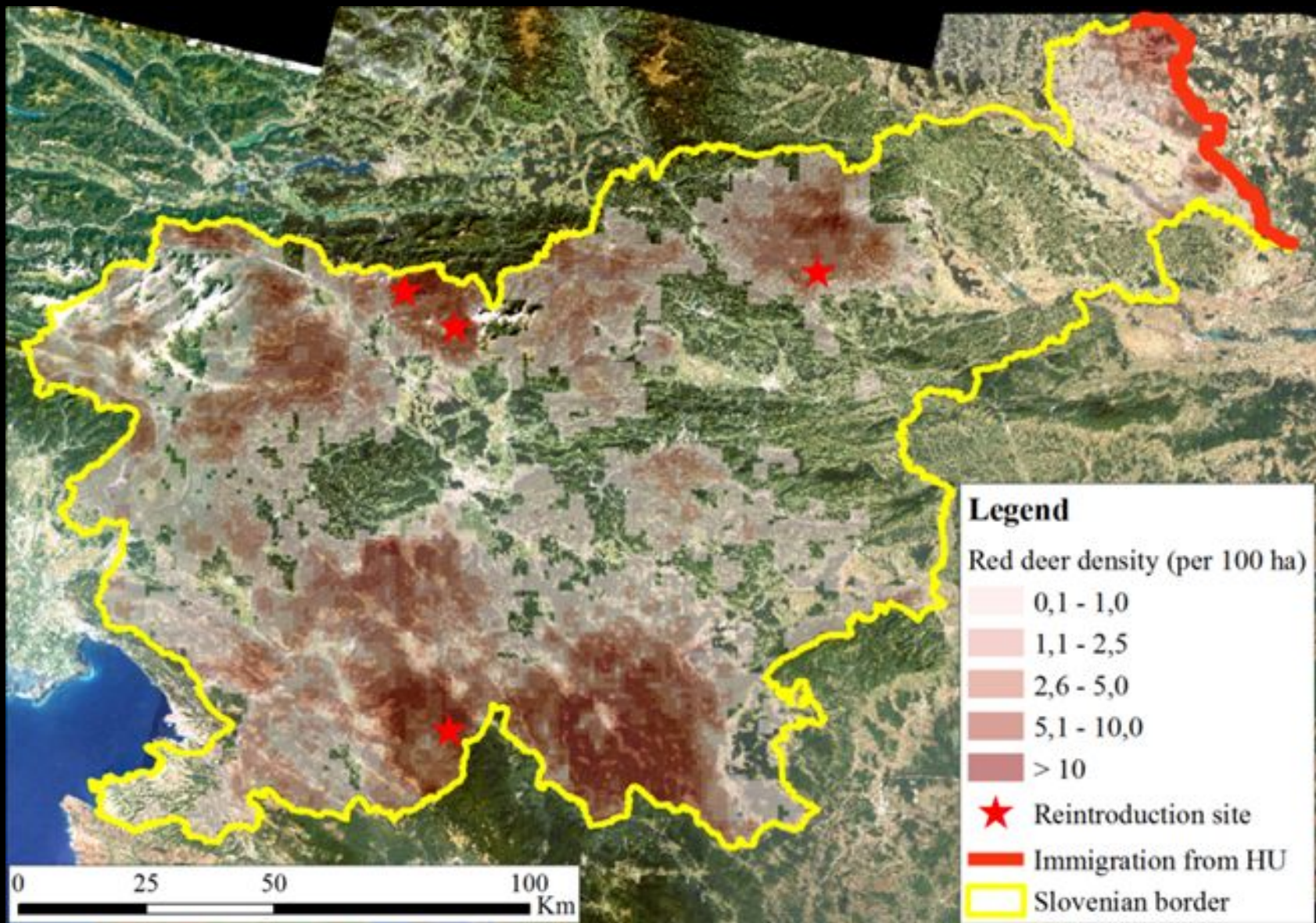
Lokacije odvzema jelenjadi v Sloveniji leta 2004

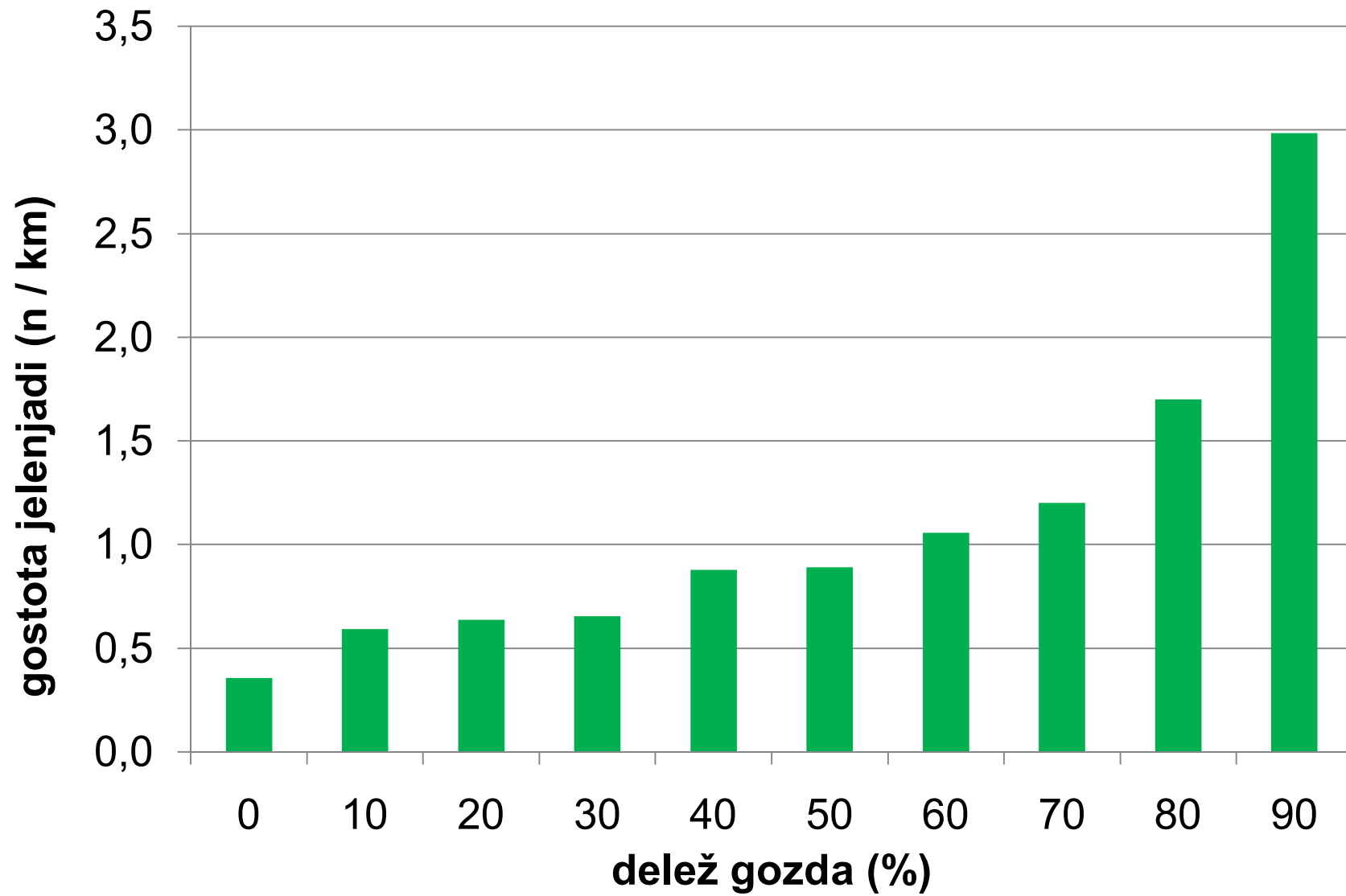
Glavni rezultati: območja aktivnosti (od 280 do 13.000, povprečje 720 ha)

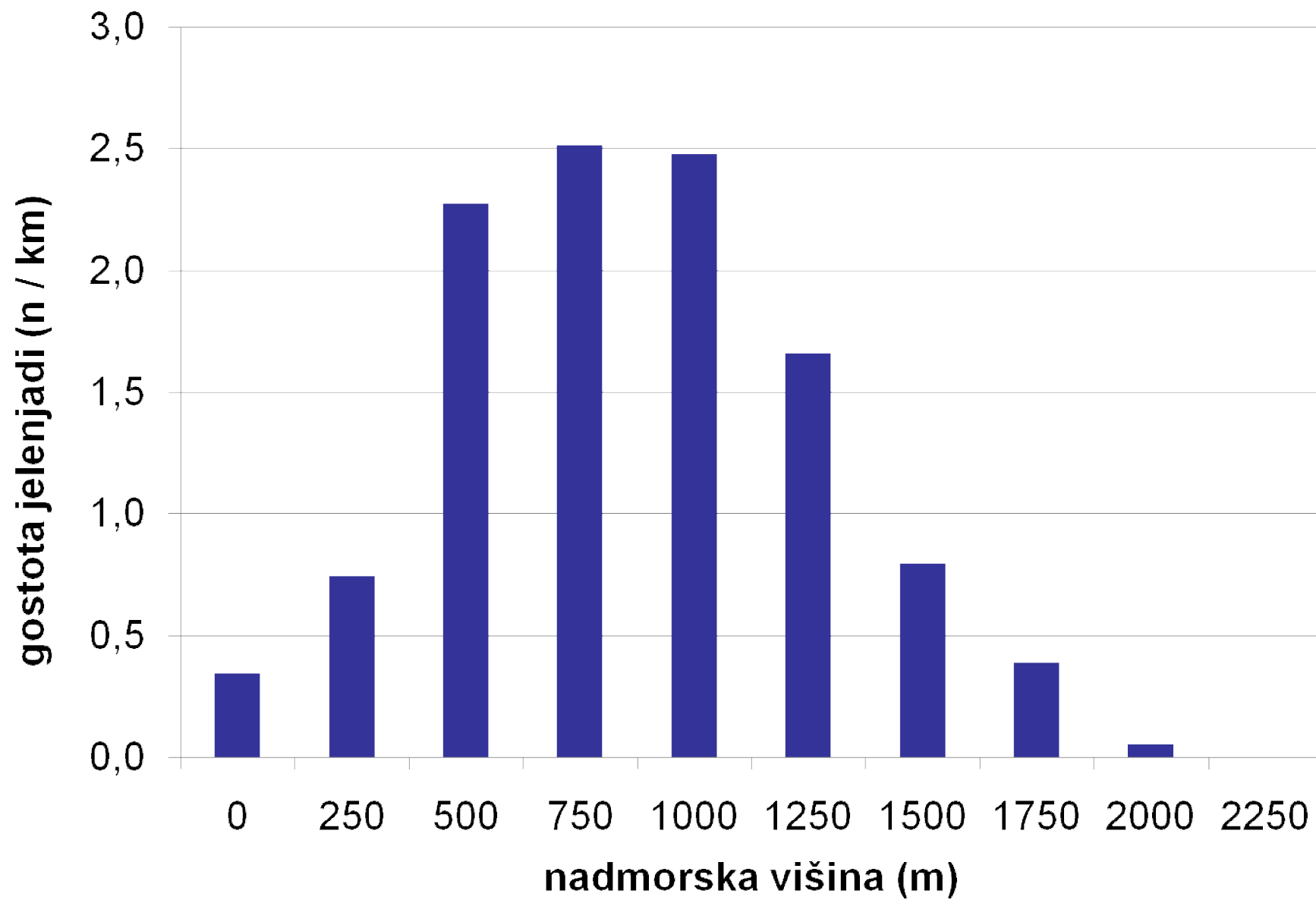
Košute in jeleni

Vplivi gozdnatosti in mest naselitve na sedanjo prostorsko razporeditev in gostote

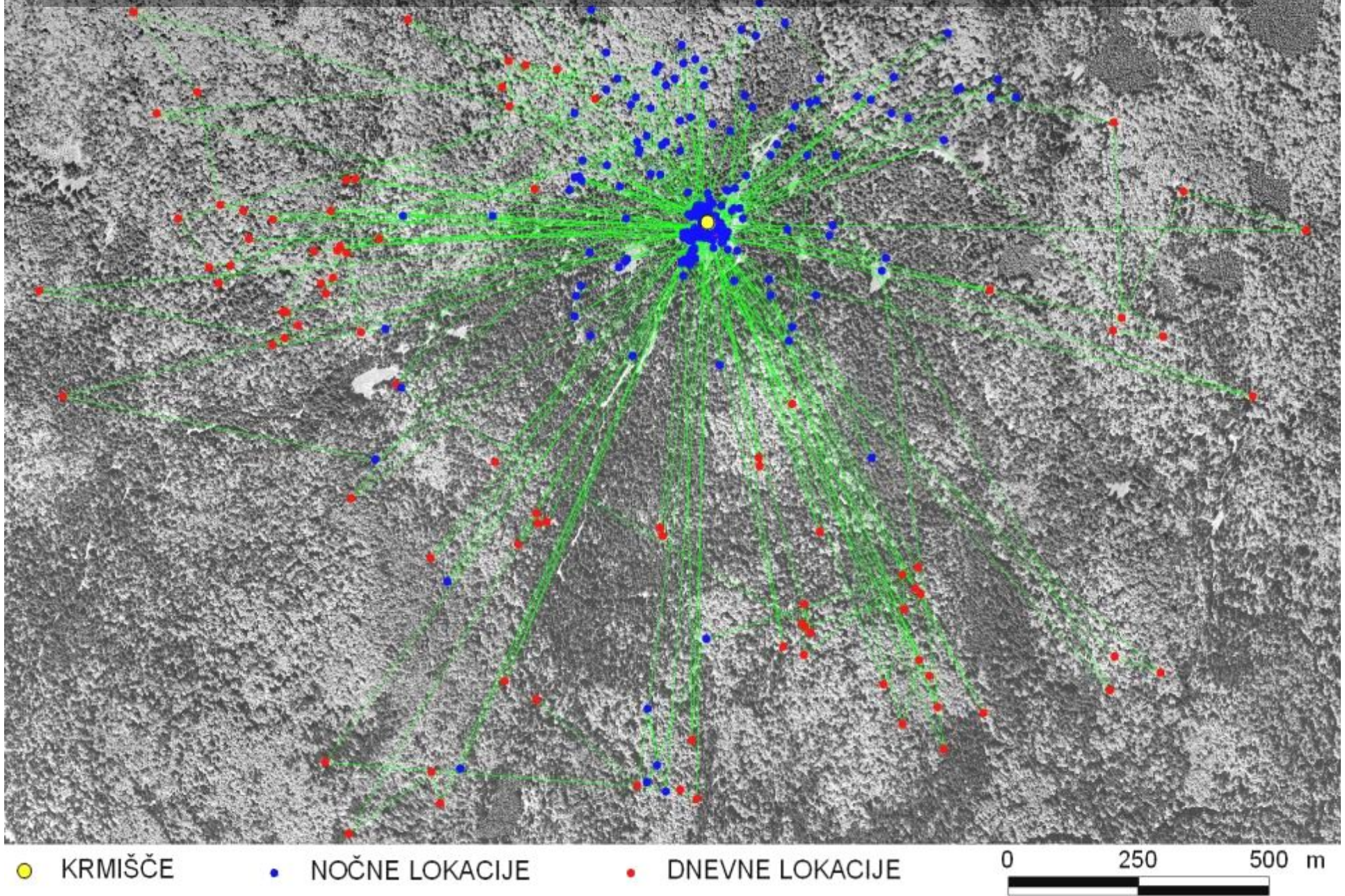

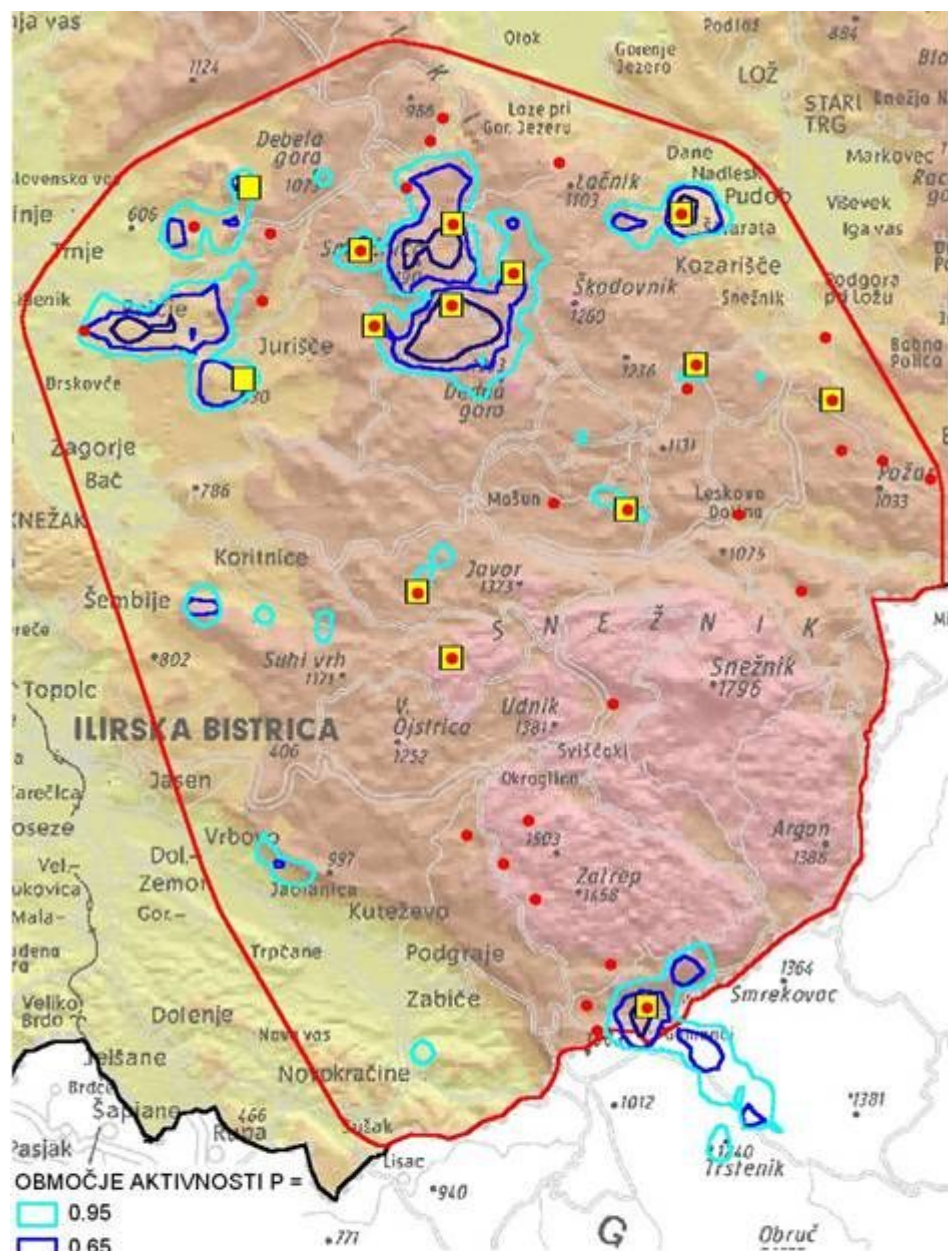
Vpliv gozdnatosti na gostoto jelenjadi

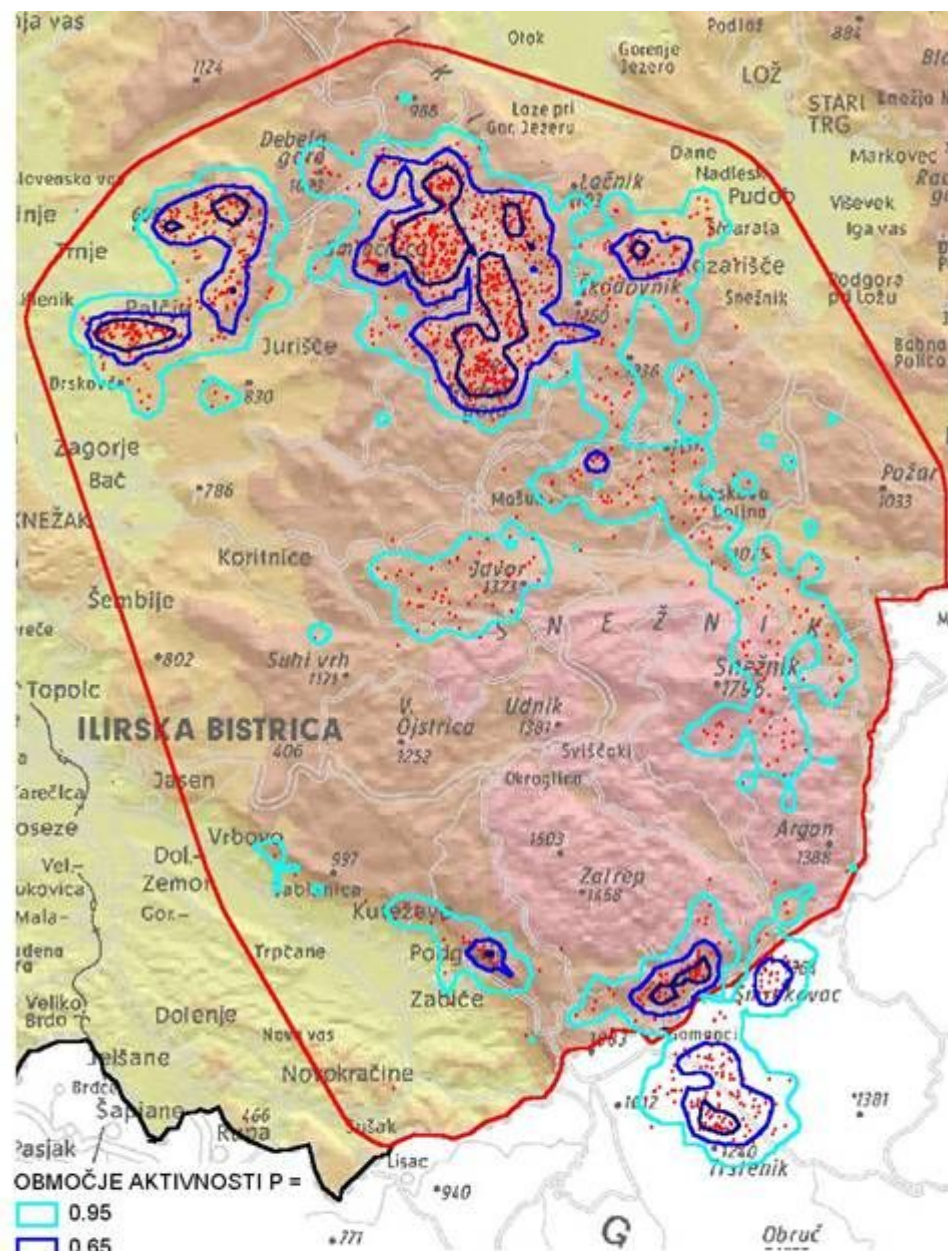
Vpliv nadmorske višine na gostoto jelenjadi

Vplivi krmljenja: dnevne in nočne lokacije košute s Snežniško-javorniškega območja v mesecu februarju

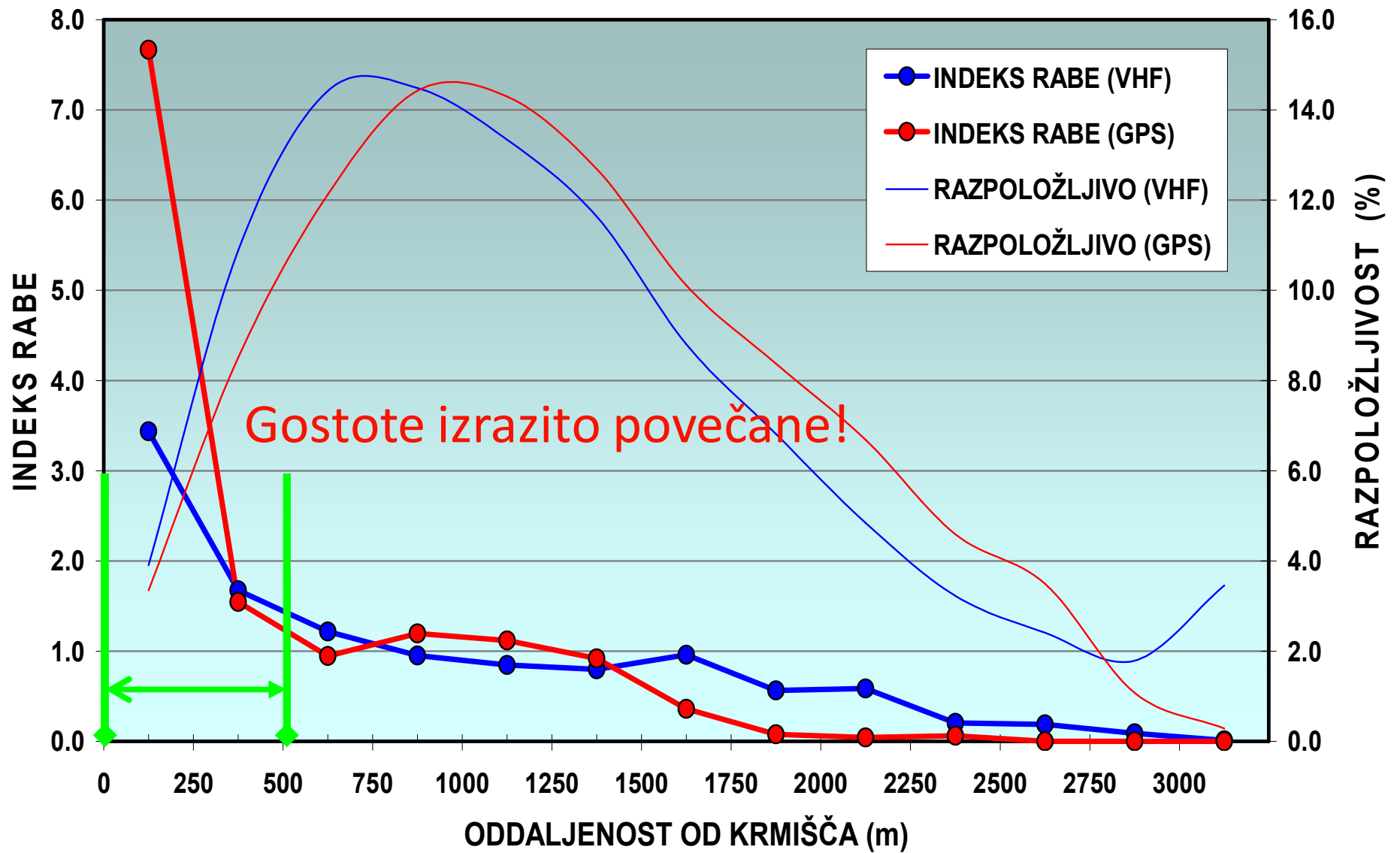

HLADNI DEL LETA

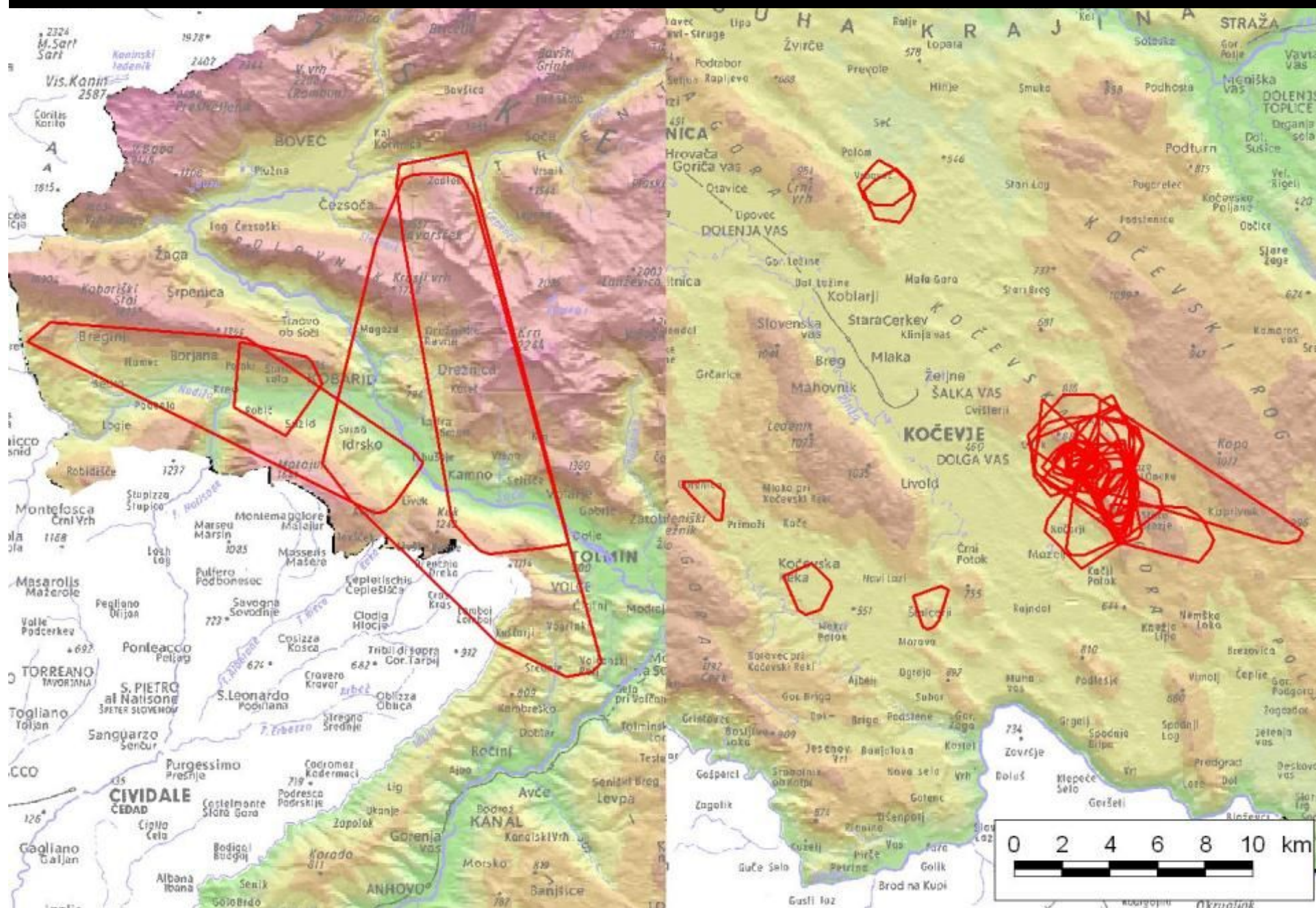

TOPLI DEL LETA

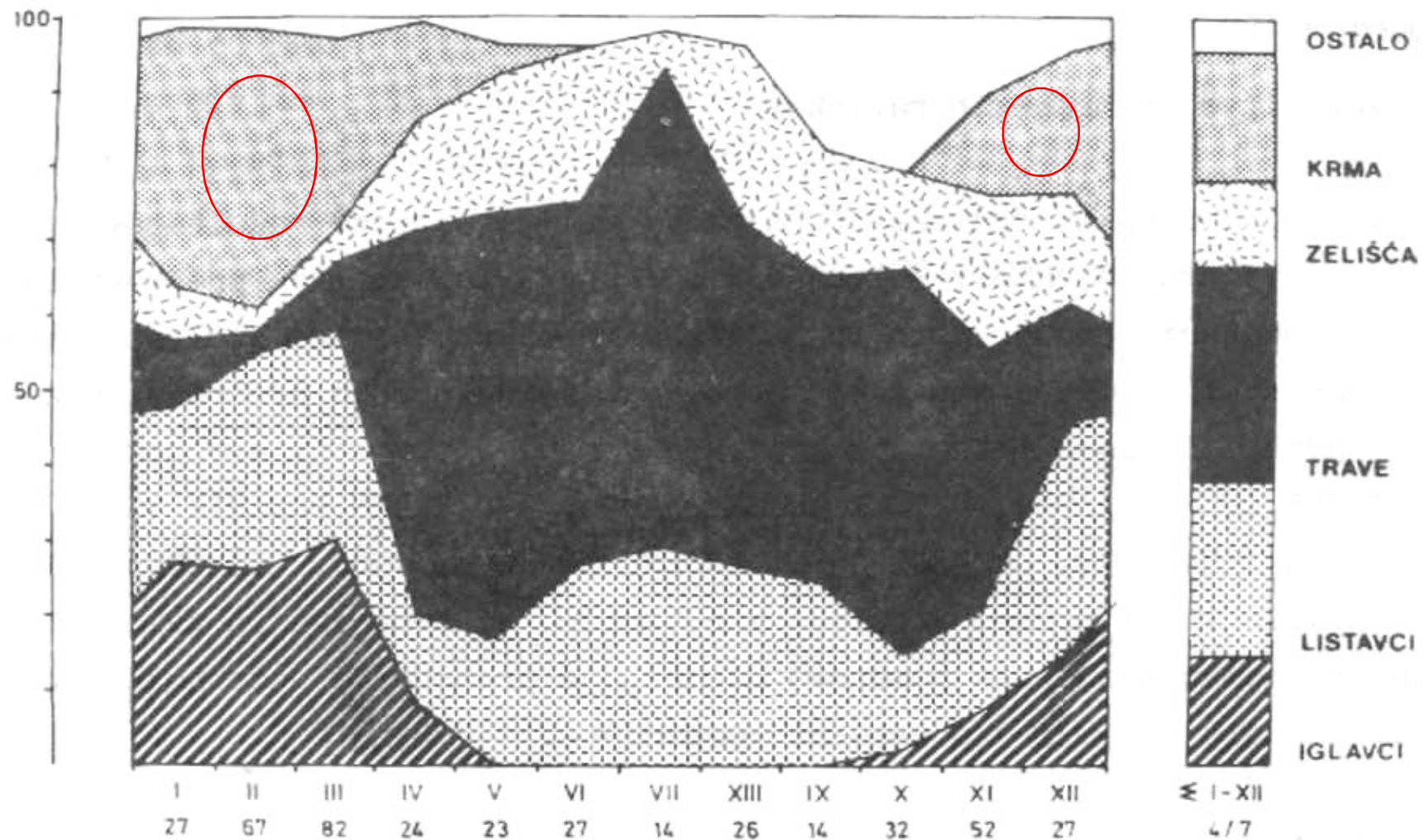

Celoletna gostota rabe prostora jelenjadi glede na oddaljenost od najbližjega krmišča

Celoletna individualna območja aktivnosti jelenjadi na Tolminskem (levo; ~6500 ha) in Kočevskem (desno ~450 ha). V slednjih je intenzivnost krmljenja (količina položene krme/ha) okoli 50-krat večja!

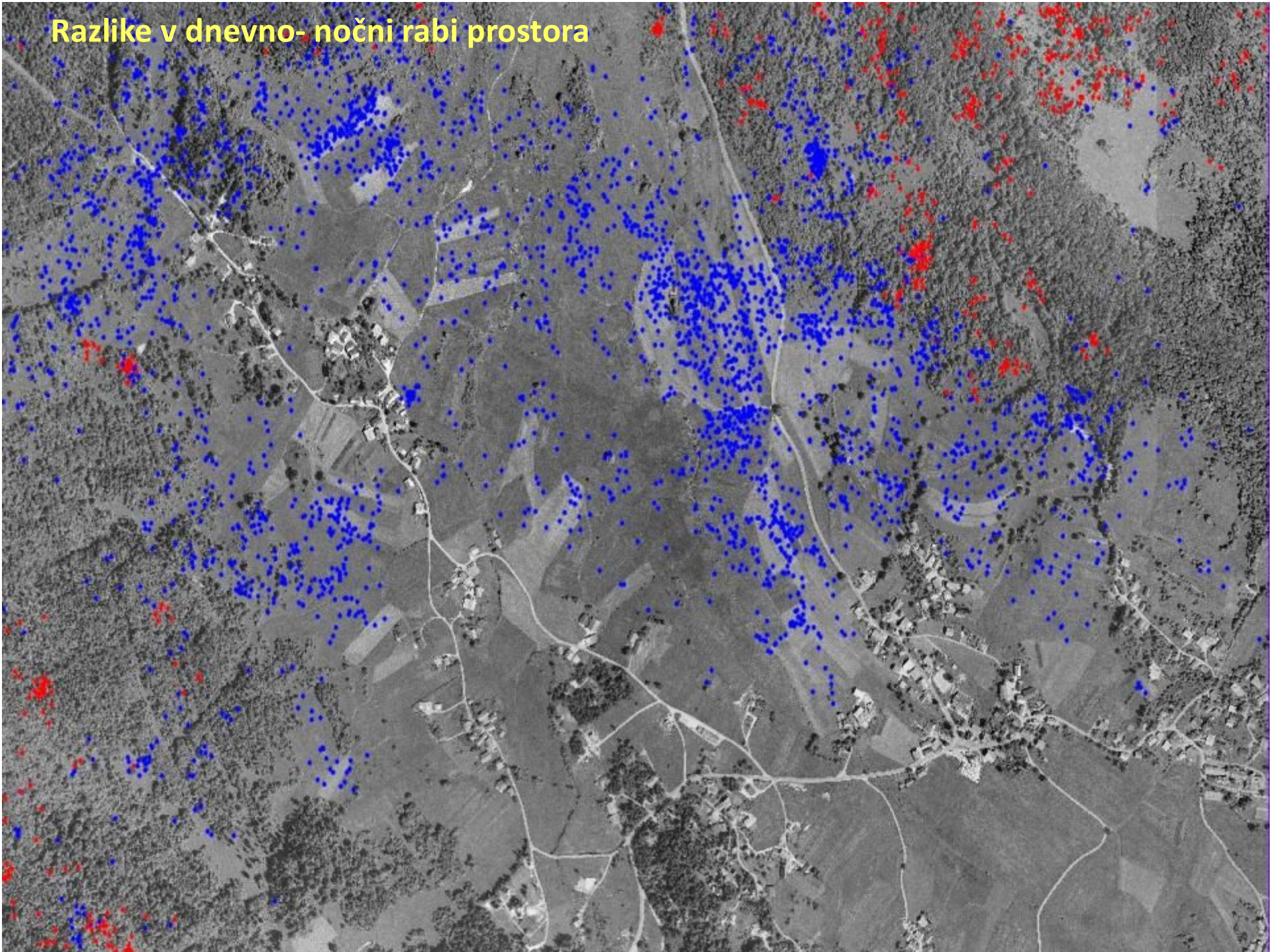

Pomen krme v prehrani jelenjadi

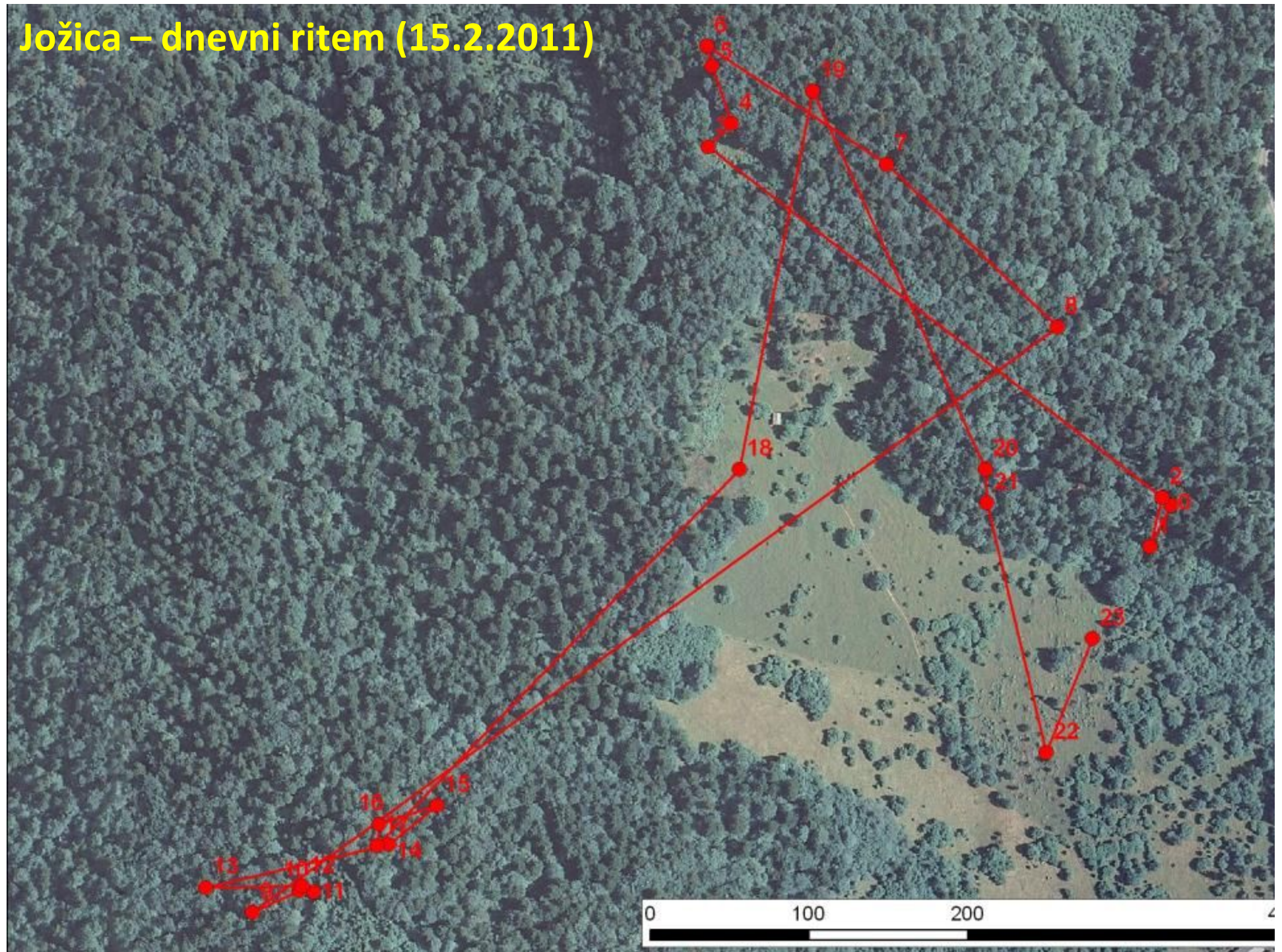

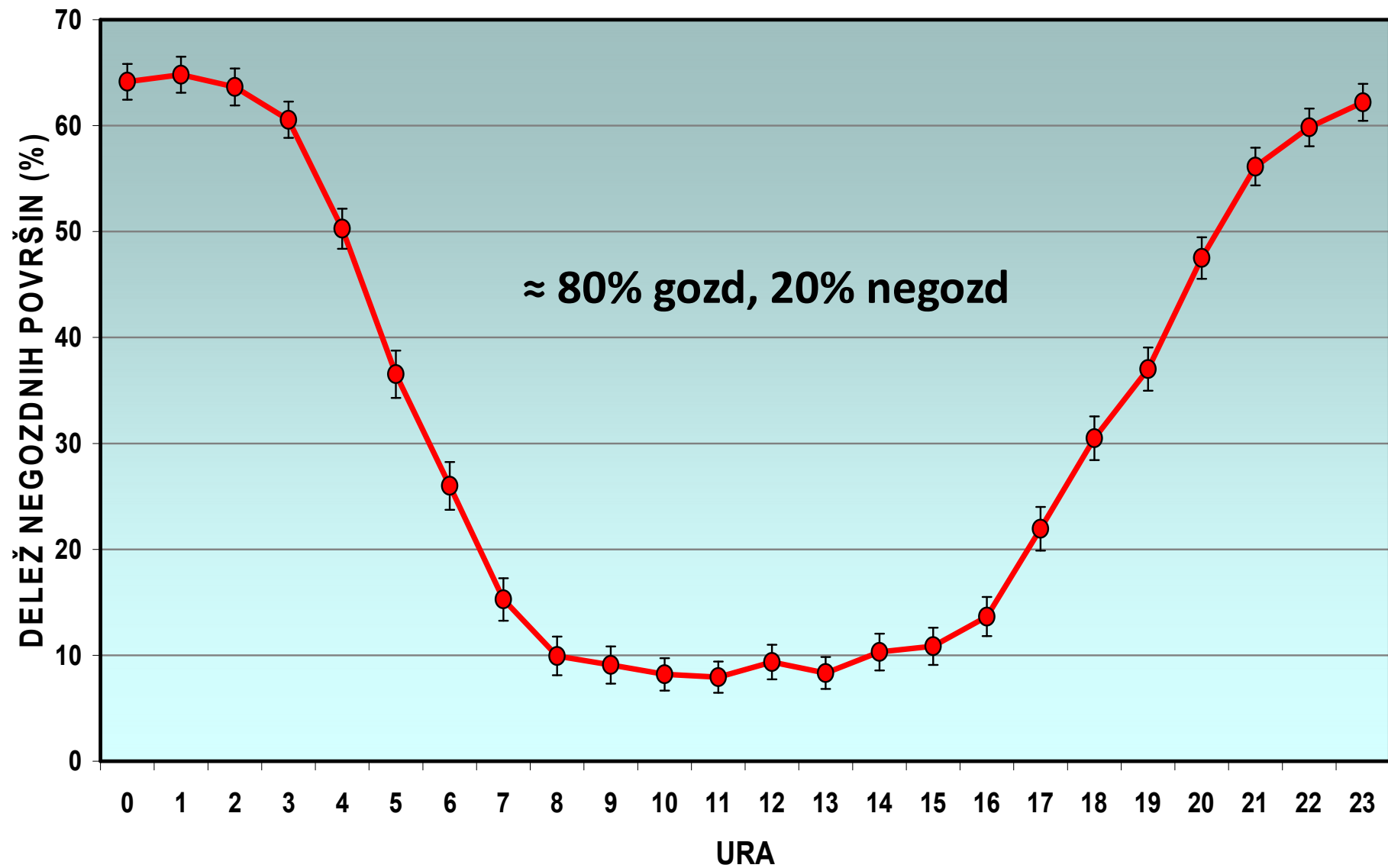
Menjavanje mesečnih volumskih deležev krme in drugih komponent v vzorcih prehrane jelenjadi, Kočevska (povzeto po Adamič, 1990)

Razlike v dnevno- nočni rabi prostora

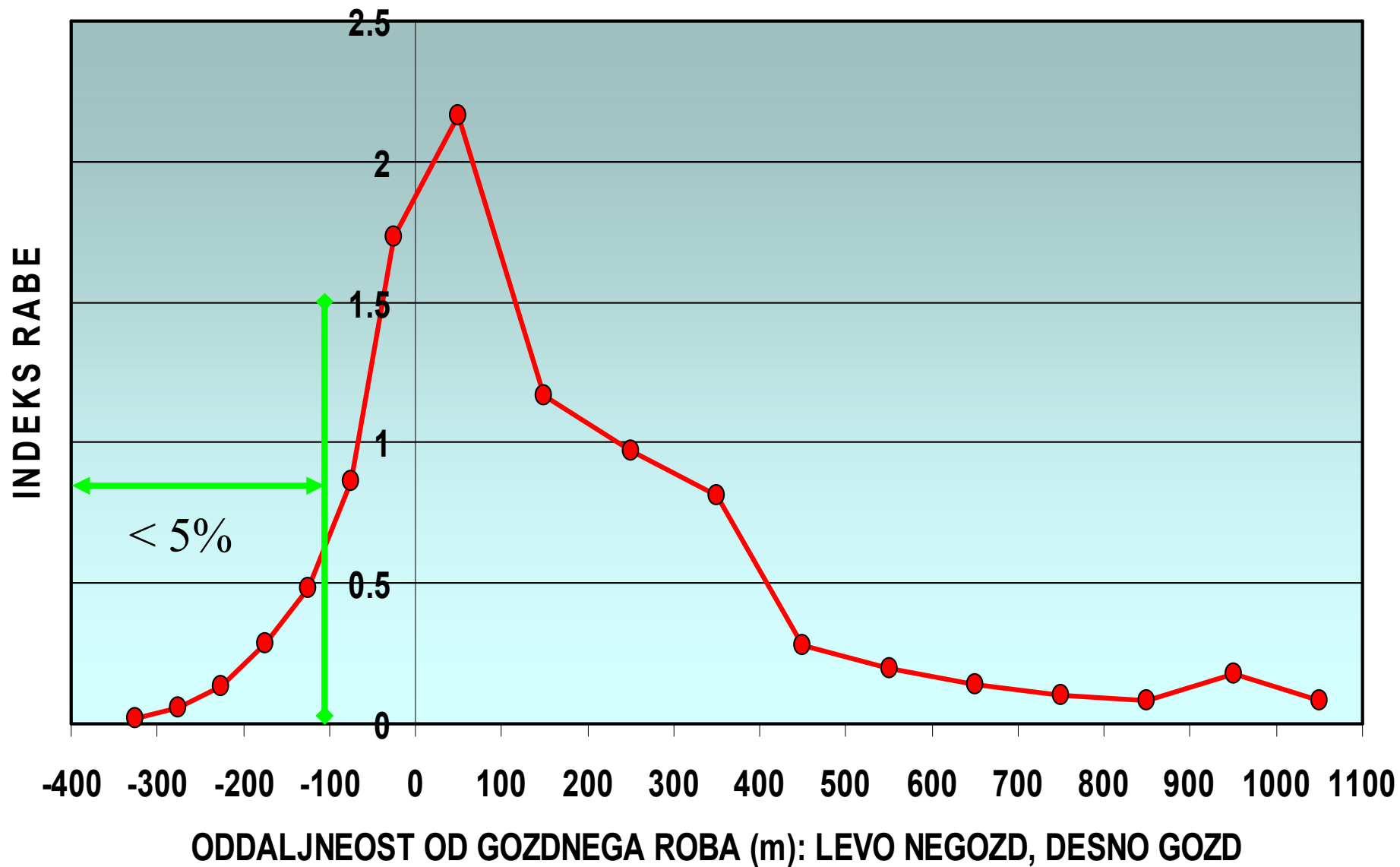

Jožica – dnevni ritem (15.2.2011)

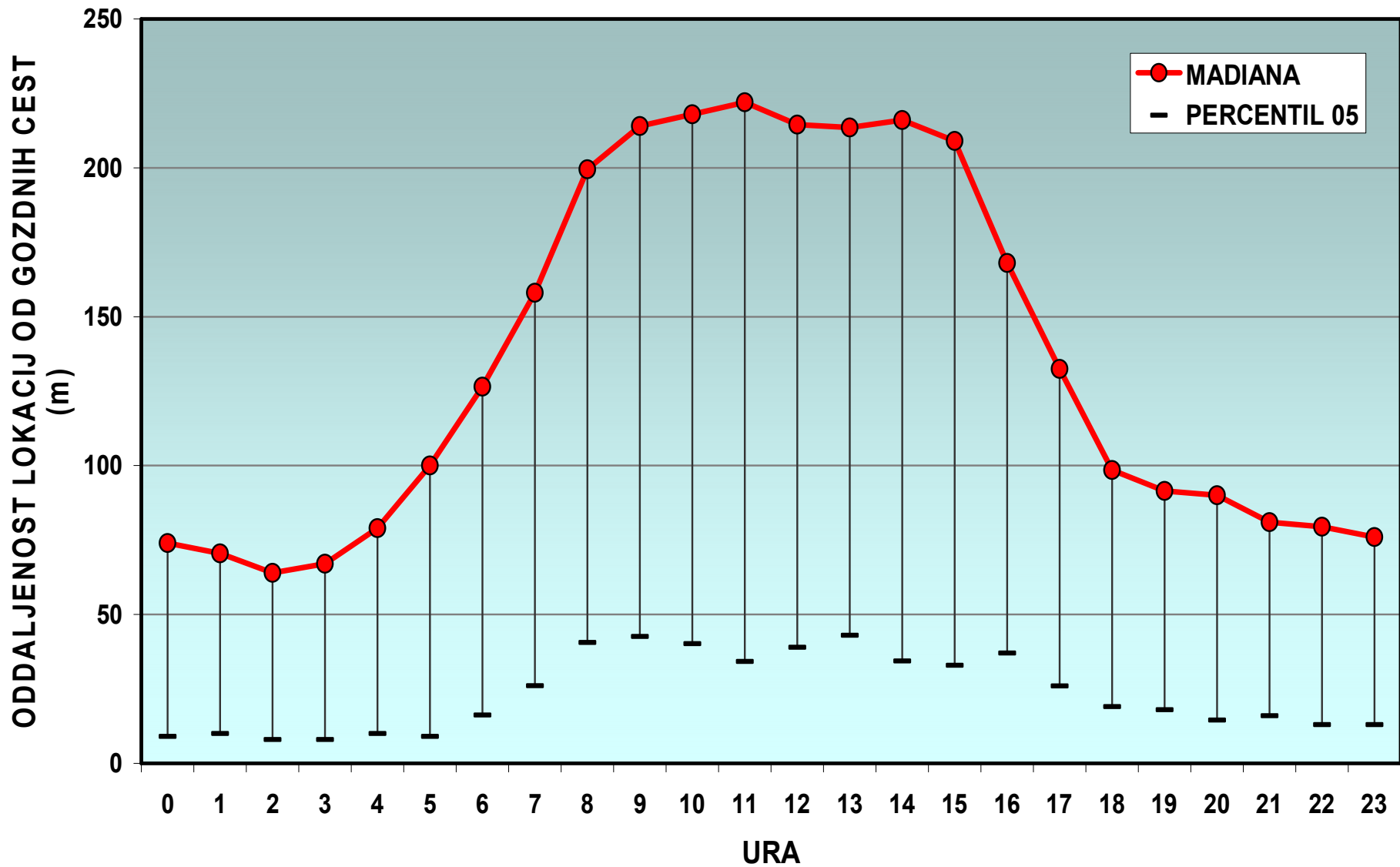
24-urno menjavanje rabe gozdnih in negozdnih površin

Celoletna raba gozda in negozdnih površin glede na oddaljenost od gozdnega roba

Vplivi cest

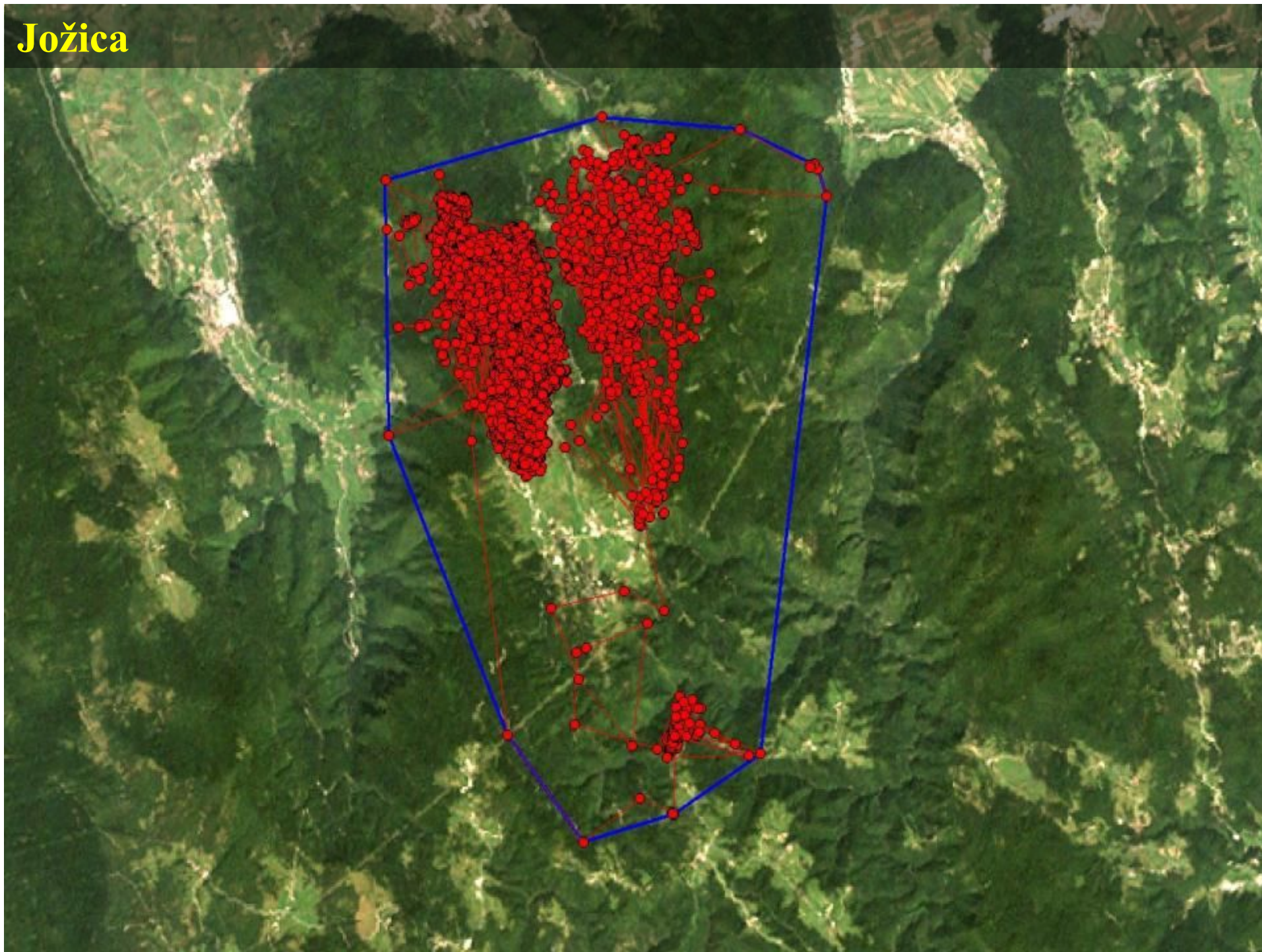

24-urno menjavanje lokacij jelenjadi glede na oddaljenost od najbližjih cest

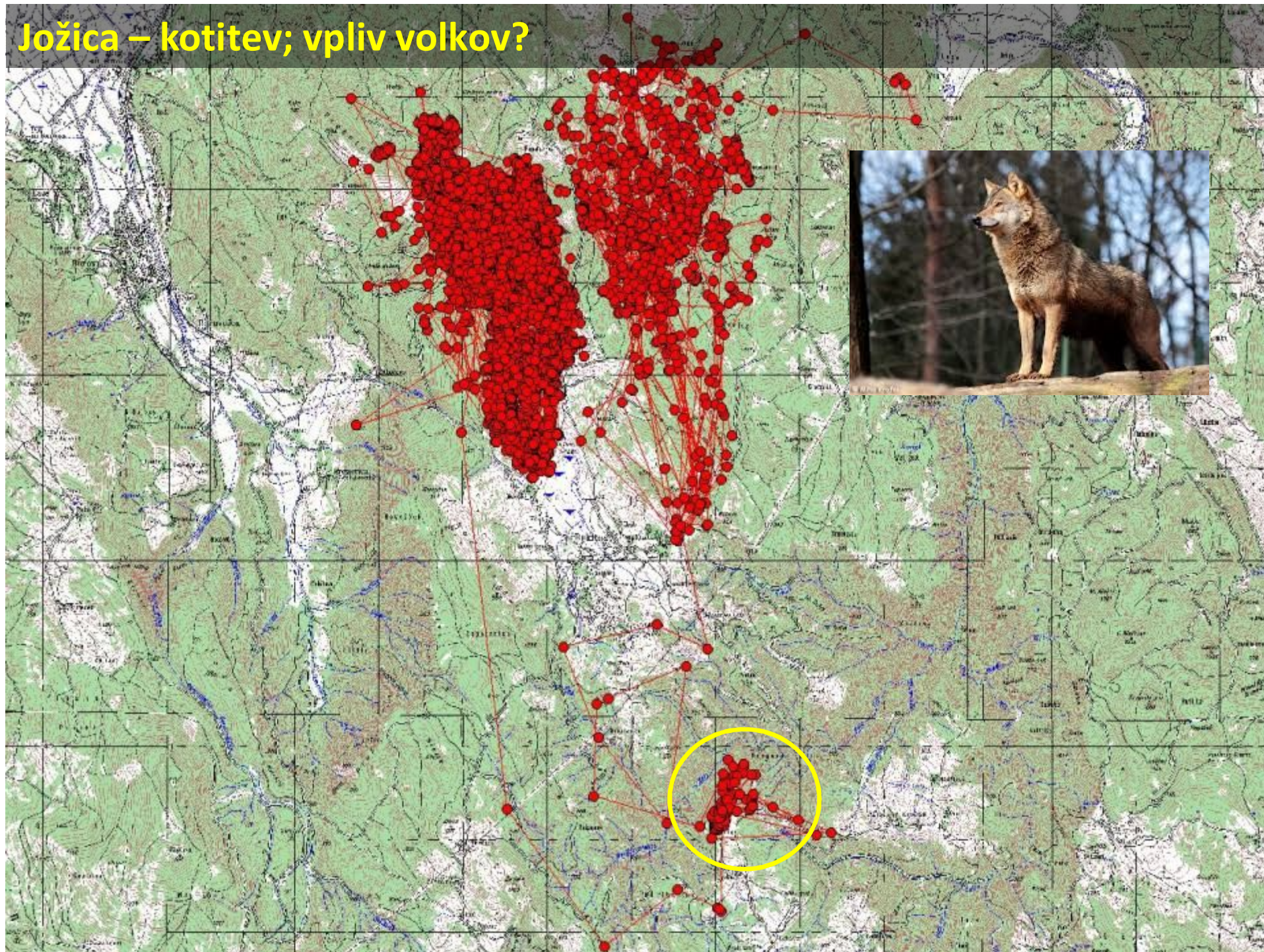
Velikost IOA jelenjadi se zmanjšuje z naraščanjem gostote cest javnega pomena v neposredni okolici OA!

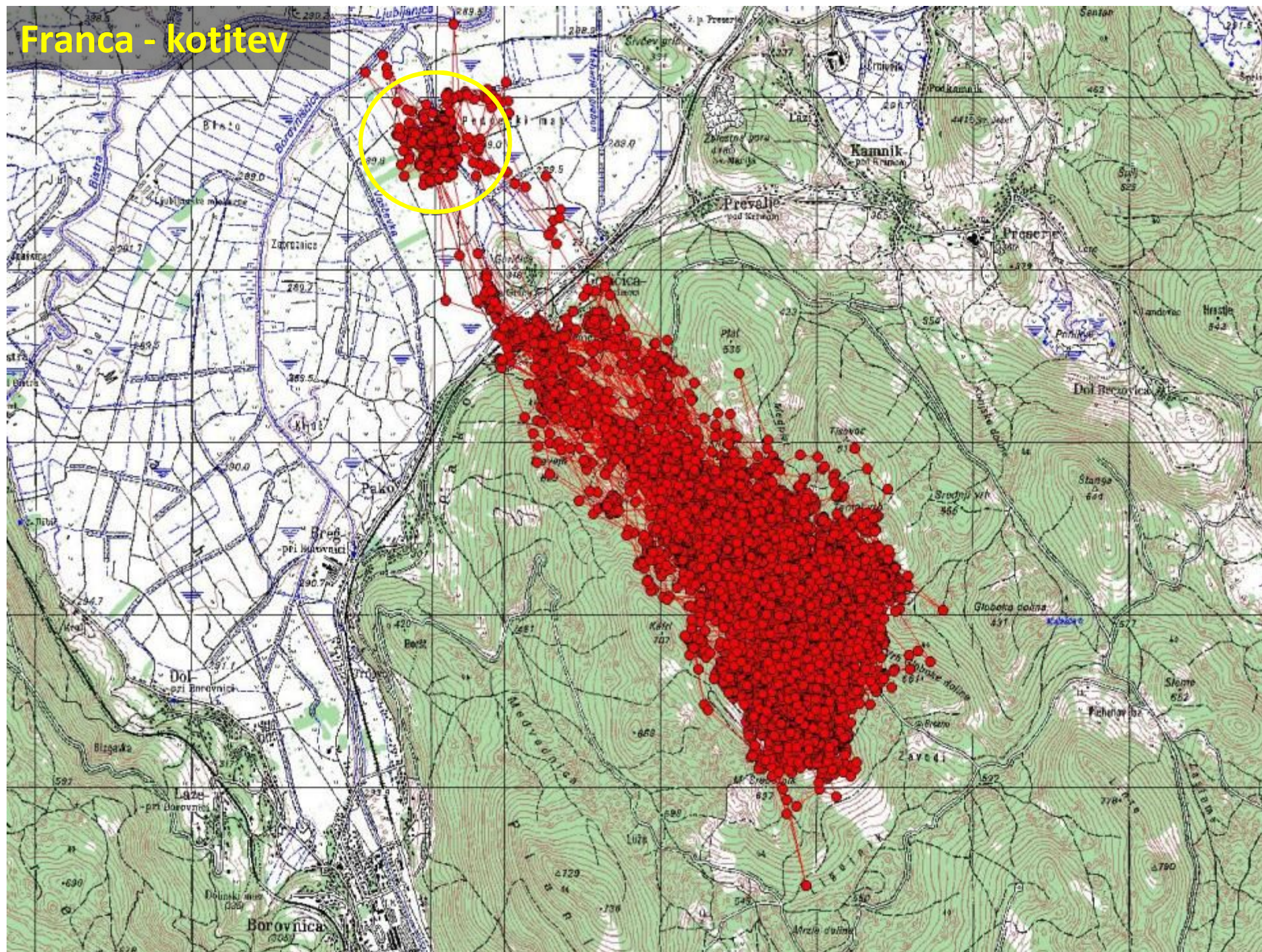
Jožica

Jožica – kotitev; vpliv volkov?

Franca - kotitev

Hvala!